

ကိ်သူလုပှတတသ့ှပှဒီးတံဖဲးစုးဖဲးသံှ တံမက့ဒီးတံသျှတဖှ်

လိာ်ခာ်သးသ့ှပှဝဲကျိ
ကညီဒီးကလံာ်စာဖိုင်ကရ
၂၀၁၂ နံှ

ကိပ်သူလုပွေတဝသုဉ်ပှ်ဒီးတၢ်ဖဲးစုးဖဲးသံဉ် တၢ်မၤကျဲးဒီးတၢ်ဘျုးတဖဉ်

လိာ်ခါဉ်သးသုဉ်ပှ်ဝဲကျို
ကညီဒီကလုာ်စာဖိုန်ကရ၊
၂၀၁၂ နံဉ်

တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤအလံာ်န့ၣ်ကျဲ

ခ့ၣ်အိၣ်ယုၣ်လီၤခၢၣ်သးသ့ၣ်ပှၤဝဲၤကျိၤခိၣ်အတၢ်ကတိၤလၢညါ

သ့ၣ်ပှၤအတၢ်အိၣ်ယၤလၢကီၢ်သုၤလုၤအပူၤအံၤဟ့ၣ်တၢ်အကါဒိၣ်လၢကညိတၢ် ဟံၤဆၢဒီးကမ္ဗၢၢ်အတၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမူဒီးခိၣ်ယၤန့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်မူအါကလုာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤဂ့ၤထီၣ်သ့ၣ်ပှၤအကွၢ်အဂီၢ်ဒီး ဒိသအသ့ၣ်ပှၤတၢ်မၤအံၤ တမ့ၢ်ထဲသ့ၣ်ပှၤဝဲၤ ကျိၤပှၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါတဖၣ်အမူအဒါခိၣ်ဘၣ် မ့ၢ်ထံဖိကီၢ်ဖိကမ္ဗၢၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ပာ်ဖျိၣ် ဒီးကဘၣ်မၤသကိးစုလီၤယုၣ်အတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤကိးဂၤဒုးအိၣ်ဆိးအိၣ်အိၣ်အဂီၢ်ကဘၣ် ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢသ့ၣ်ပှၤအတၢ်အိၣ်ယၤအသိးပှၤကညိနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒုးအါထီၣ်ဂီၢ် ထီၣ်အယိတၢ်ဆိးကါသ့ၣ်ပှၤအတၢ်ဟးထီၣ်လိၣ်အါထီၣ်ဝဲၤကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဒ်သိးသ့ၣ်ပှၤတၢ်ဟးဂုၤလုၤတအိၣ်ထီၣ်တဂ့ၤအဂီၢ်ဒီး ဒုသဝီကမ္ဗၢၢ်တဖၣ် ကထုးထီၣ်ဆိးကါဘၣ်သ့ၣ်ပှၤအတၢ်ဟးထီၣ်ဘၣ်ဘျိးဘၣ်ဒါအဂီၢ် ကီၢ်သုၤလုၤသ့ၣ်ပှၤ ဝဲၤကျိၤရဲၣ်ကျဲၤပာ်လီၤန့ၣ် “ပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤ” တၢ်မၤကျဲအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲအံၤန့ၣ်လီၤ.

ပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤအံၤဟ့ၣ်ဝဲၤဒ်တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤသ့ၣ်ပှၤတၢ်မၤလၢအဂ့ၤဒီးမံးဒီး တၢ်အိၣ်သးလၢမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤ လၢထံဖိကီၢ်ဖိကမ္ဗၢၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤတၢ် သ့ၣ်ပှၤတၢ်မၤကျဲဒီးတၢ်ဘျၢသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲၤဒ်တၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ စိကမိၤဆူထံဖိကီၢ်ဖိကမ္ဗၢၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အစုပူၤအသိး တၢ်မ့ၢ်လူၤမၤပိာ်ထွဲဒ်ပှၤတၢ်သ့ၣ် ပှၤတၢ်မၤကျဲဒီးတၢ်ဘျၢအိၣ်ဝဲၤအသိးသၢပျၢၤ အဘျးအဖျိၣ်ကအိၣ်ယုၣ်လၢပှၤကိးဂၤဒုး အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

“တၢ်မဲးဒုးမဲးသံၣ်” တၢ်မၤန့ၣ်ကျဲတၢ်ဘျၢသ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိးအလီၤအိၣ်လၢ ပှၤကိးဂၤဒုးကလုၤပိာ်မၤထွဲသကိးန့ၣ်လီၤ.

ပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤဒီးတၢ်မဲးဒုးမဲးသံၣ်တၢ်မၤကျဲဒီးတၢ်ဘျၢတဖၣ် ကကဲထီၣ်လိၣ် ထီၣ်အဂီၢ် စံးဘျးဘၣ်သ့ၣ်ပှၤဝဲၤကျိၤပှၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါဒီး ကညိဖိခိၣ်ယၤဒီးပှၤဂ့ၢ်ဝီတၢ် မၤပှၤဘျးစဲကရၢ (KESAN) သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

(စီၤအါတိ)
သ့ၣ်ပှၤဝဲၤကျိၤခိၣ်
ခ့ၣ်အိၣ်ယုၣ်-ကညိဒိကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢ
လီၤခၢၣ်သး

တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤတဖၣ်

တၢ်ဂ့ၢ်လၢအပၣ်ဃုာ်တဖၣ်

ကဘျဲးဟ

ပှၤတတသ့ၣ်ပှၤစံးတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်.....	၅
ပှၤတတသ့ၣ်ပှၤအတၢ်ပညိၣ်.....	၅
၁. တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပှၤတတသ့ၣ်ပှၤအကျိၤအကျဲ.....	၆
က. မတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပှၤတတသ့ၣ်ပှၤသ့လဲၣ်.....	၆
ခ. တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပှၤတတသ့ၣ်ပှၤသ့လၢ	
တၢ်လီၤဒ်လဲၣ်တကလုာ်လဲၣ်.....	၆
ဂ. တၢ်လီၤဒ်လဲၣ်တကလုာ်လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်	
ပှၤတတသ့ၣ်ပှၤတသ့ဘၣ်န့ၣ်လဲၣ်.....	၇
ဃ. ပှၤတတသ့ၣ်ပှၤအလဲၢ်အထီၣ်ကဘၣ်အိၣ်ထဲလဲၣ်.....	၇
င. တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးလၢပှၤတတသ့ၣ်ပှၤသးန့ၣ်ဆၢကတီၢ်.....	၇
၂. လၢတၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်ပှၤတတသ့ၣ်ပှၤဒီးတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤပှၤ	
တတသ့ၣ်ပှၤအဂီၢ် ပှၤလၢကြးမၤသကိးတၢ်တဖၣ်မ့ၢ်မတၢ်လဲၣ်.....	၇
၃. ပှၤတတသ့ၣ်ပှၤအပူၤတၢ်လၢတကြးမၤဒီးတၢ်တြီၤအိၣ်မနုၤ	
တဖၣ်အိၣ်လဲၣ်.....	၇
၄. လၢတၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်ပှၤတတသ့ၣ်ပှၤတပတီၢ်ဘၣ်	
တပတီၢ်အဂီၢ်တၢ်လၢကဘၣ်မၤထွဲတဖၣ်.....	၈
က. န့ၣ်သဝီ, ကရူၢ်အပတီၢ်.....	၈
ခ. ကီၢ်ဆၣ်ပတီၢ်.....	၉
ဂ. ကီၢ်ရူၣ်ပတီၢ်.....	၉
ဃ. လီၤခၢၣ်သးပတီၢ်.....	၉
၅. တၢ်ပၢ်ကၢ်ပၢ်ကျဲၤပှၤတတသ့ၣ်ပှၤဝံၤအလီၢ်ခံ တၢ်လၢသ့ၣ်ပှၤဝဲၤကျိၤဒီး	
ပှၤတတသ့ၣ်ပှၤကမံးတံၢ်ကဘၣ်လူၤပိာ်မၤထွဲတဖၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်....	၉
က. တၢ်လၢသ့ၣ်ပှၤဝဲၤကျိၤကဘၣ်လူၤပိာ်မၤထွဲတဖၣ်.....	၉
ခ. တၢ်လၢပှၤတတသ့ၣ်ပှၤကမံးတံၢ်ကဘၣ်လူၤပိာ်မၤထွဲတဖၣ်.....	၁၀
တၢ်ပတံၢ်ထီၣ်ပှၤတတသ့ၣ်ပှၤအက့ၢ်အဂီၤဒီးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲ.....	၁၁
တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဖဲးဒုးဖဲးသံၣ်အလံာ်န့ၣ်ကျဲ.....	၁၂

၁. တၢ်ဖဲးဒုးဖဲးသံဉ်စံးတၢ်န့ဉ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲဉ်..... ၁၂
၂. ပှၤဖဲးဒုးဖဲးတၢ်န့ဉ် မ့ၢ်မတၤတဖဉ်လဲဉ်..... ၁၂
၃. တၢ်ဖဲးဒုးဖဲးသံဉ်အတၢ်ပညိဉ်ခိဉ်သ့ဉ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲဉ်..... ၁၂
၄. တၢ်လီၤလၢတၢ်ဖဲးဒုးဖဲးသံဉ်သ့န့ဉ်မ့ၢ်တၢ်လီၤမနုၤတဖဉ်လဲဉ်..... ၁၃
၅. ဟံဉ်တန့ဉ်န့ဉ် တၢ်ကဟ့ဉ်ဖဲးတၢ်လီၤအလဲၤအထီထဲလဲဉ်..... ၁၃
၆. တၢ်ဖဲးဒုးဖဲးသံဉ်တဝီန့ဉ် တၢ်ကဟံဉ်ပနီဉ်န့ဉ်အိၣ်ဆံးယံာ်လဲဉ်..... ၁၃
၇. တၢ်ဖဲးဒုးဖဲးသံဉ်အသန့ဖဲလဲဉ်တခါလၢတၢ်တူၢ်လီၤအိၣ်သ့လဲဉ်..... ၁၃
၈. သ့ဉ်ပှၤဝဲၤကျိၤအိဉ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမိၤဒီးမူဒါလၢတၢ်ဖဲးဒုးဖဲးသံဉ်
အဖီခိဉ်သ့အတၢ်ကွီၢ်ထဲလဲဉ်..... ၁၄
၉. ပှၤဖူထီသဝီဖိ (ကရူၢ်ကရၢ) အိဉ်ဒီးတၢ်စိကမိၤဒီးမူဒါလၢ
တၢ်ဖဲးဒုးဖဲးသံဉ်အတၢ်ကွီၢ်ထဲလဲဉ်..... ၁၄
၁၀. တၢ်ကသမံသမိးဒီးမၤဘဉ်လီၤဖိးဒုးတၢ်ဖဲးဒုးသံဉ်အကျိၤအကျဲ..... ၁၄
၁၁. တၢ်ကရဲဉ်ကျဲၤတၢ်န့ဉ်ဟဘဉ်ဒီးတၢ်န့ဉ်သ့ဟီဉ်ခိဉ်ကပံာ်အခွဲးအယာ်
ဘဉ်ဃးတၢ်ဖဲးဒုးဖဲးသံဉ်လၢသ့ဉ်ပှၤပျံးကွီၤအပူၤလၢကျဲၤလဲဉ်..... ၁၅
၁၂. တၢ်ဖဲးဒုးဖဲးသံဉ်န့ဉ် တၢ်ကဘဉ်သ့ဉ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိမနုၤသ့ဉ်
တဖဉ်လဲဉ်. ပျံးကလုာ်လဲဉ်..... ၁၅
၁၃. တၢ်ကထၢတၢ်ဖဲးဒုးဖဲးသံဉ်အခိၣ်. တၢ်ကထၢလဲဉ်.
ဆံးအါလဲဉ်. မတၤကထၢလဲဉ်..... ၁၆
၁၄. တၢ်ဟ့ဉ်ခွဲး, တၢ်တြီ, ဒီးတၢ်ဟ့ဉ်တၢ်စံဉ်ညီဉ်ဘဉ်ဃး
တၢ်ဖဲးဒုးဖဲးသံဉ်..... ၁၆
၁၅. တၢ်ဂ့ၢ်အကလုာ်ကလုာ်လၢတၢ်ကြးဟံဉ်သ့ဉ်ဟံဉ်သး..... ၁၈
၁၆. တၢ်ဖဲးဒုးအဂီၢ်တၢ်ဘျုးလၢတၢ်ကဘဉ်လူၤပိာ်မၤထွဲတဖဉ်..... ၁၈

တၢ်သိဉ်တၢ်သီတၢ်ဘျုးလၢပှၤဟံးန့ဉ်လံာ်အုဉ်သးကဘဉ်

လူၤပိာ်မၤထွဲတဖဉ်..... ၂၀

- လံာ်ဘျုးစဲတဖဉ်
- လံာ်ဘျုးစဲ (၁)..... ၂၁
 - လံာ်ဘျုးစဲ (၂)..... ၂၂
 - လံာ်ဘျုးစဲ (၃)..... ၂၃
 - လံာ်ဘျုးစဲ (၄)..... ၂၄
 - လံာ်ဘျုးစဲ (၅)..... ၂၅
 - လံာ်ဘျုးစဲ (၆)..... ၂၆

ပှတတသ့ၣ်ပှၣ်စံးတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်

ပှတတသ့ၣ်ပှၣ်စံးတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ပၣ်ယုၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီးတၢ်နီၤဟ့ၣ်လီၤလိာ်သးတၢ်န့ၣ်ဘျူးန့ၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှတတသ့ၣ်ပှၣ်တၢ်မနုၤတၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်ပသီထီၣ်ကျိၤကျဲတဘီၤလၢအယုၣ်ကၢလၢအမၤအါထီၣ်တၢ်ပၣ်ယုၣ်မၤသကိးတၢ်,တၢ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်ပှၣ်လီၤကဝီၤဖိ, တၢ်မၤဘၣ်လိာ်ဖိဒုတၢ်မိၣ်န့ၣ်သးလီၤလၢပှၣ်လီၤကဝီၤဖိဒီးပှၣ်တၢ်ချၢအဘၣ်စၢၤဒီးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါပှၣ်လီၤကဝီၤဖိဒ်သိးကဟံးန့ၣ်အါထီၣ်မူဒါလၢတၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤသ့ၣ်ပှၣ်တၢ်အိၣ်ယၢလၢအယုၣ်ကၢန့ၣ်လီၤ.

ပှတတသ့ၣ်ပှၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအကဲဘျူးကဲဖျိၣ်လၢ ပှၣ်လီၤကဝီၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်မ့ၢ်လၢပှၣ်လီၤကဝီၤဖိတဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ, တၢ်စိတၢ်ကမိၤဒီးတၢ်န့ၣ်ဟဘၣ်သ့ၣ်ပှၣ်တၢ်အိၣ်ယၢတဖၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ. တကးဘၣ်ပှတတသ့ၣ်တၢ်လိာ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲပှတတသ့ၣ်ပှၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. တုၤမ့ၢ်ပဒိၣ်ပၣ်ပနီၣ်ယၢန့ၣ်အီၤလံန့ၣ်ပှၣ်တၢ်ချၢမ့ၢ်ဂ့ၢ်, ကျဲၣ်ပနီၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်, နီၣ်တဂၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်ဒီးကရၢၢ်ကရၢတဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တမ့ၢ်လၢပှၣ်လီၤကဝီၤဖိဟ့ၣ်အခွဲးဘၣ်န့ၣ် ပှၣ်တၢ်ချၢန့ၣ်လီၤဟံးန့ၣ်သ့ၣ်တသ့ၣ်လၢတက့ၤဘၣ်.

ပှတတသ့ၣ်ပှၣ်အတၢ်ပညိၣ်

ဒ်သိးတၢ်ကမၤဖျါထီၣ်ကီၢ်သ့ၣ်လၢသ့ၣ်ပှၣ်ဖိလံစံၣ် (သန့) တၢ်မၤအမိၢ်လံၤမိၢ်ပှၣ်ဝဲ အဆၢဒိၣ်(၅) တၢ်မၤ ကျဲၣ်ခိၣ်သ့ၣ် ဒီးကျဲၣ်ကုၣ်တရံးအဆၢ (က) လၢအမ့ၢ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပှတတသ့ၣ်ပှၣ်လၢပှၣ်လီၤကဝီၤဖိအတၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤသ့ၣ်ပှၣ်တၢ်အိၣ်ယၢအဂီၢ်

ဒ်သိးကဒုးအိၣ်ထီၣ်ကျိၤကျဲလၢပှၣ်လီၤကဝီၤဖိတဖၣ်ကသ့ၣ်ပၤဆုၤ, သ့ၣ်ဒီးဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်န့ၣ်ဘျူးန့ၣ်ဖျိၣ်လၢသ့ၣ်ပှၣ်တၢ်အိၣ်ယၢအပူၤဒီးဒ်သိးကရဲၣ်သဲကတီၤက့ၤအတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ, လုၢ်လၢ်ထူသန့ဒီးမၤဂ့ၢ်ထီၣ်က့ၤအဝဲသ့ၣ်အတၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမူအဂီၢ်

ဒ်သိးပှၣ်ထံဖိကီၢ်ဖိကမ့ၢ်တဖၣ် ကနၢ်ဟံၤသ့ၣ်ညါဒီးပၣ်ပနီၣ်ဝဲလၢ သ့ၣ်ပှၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအကဲဘျူး ကဲဖျိၣ်ဒီးမ့ၢ်တၢ်အကါဒိၣ် ခိဖျိတၢ်ပၣ်ယုၣ်မၤသကိးတၢ်လီၤလီၤလၢတၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤဒီးတၢ်ဒိသသ့ၣ်ပှၣ်တၢ်အိၣ်ယၢအဂီၢ်

၁ . တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤအကျိၤအကျဲ

ပှၤလီၤကဝီၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်ဒီးန့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယးတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤအဂ့ၢ်အကျိၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးလၢကီၢ်သ့ၣ်ပှၤဝဲၤကျိၤအအိၣ် မ့တမ့ၢ်ကရၢသဘျူအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤလီၤကဝီၤဖိလၢအသးစဲလၢကမၤပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤန့ၣ်ကဘၣ်တီၣ်ထီၣ်လံာ်ပတံထီၣ်ဆူဒူသဝီခိၣ်န့ၣ်, ကရူၢ်ခိၣ်န့ၣ်, ကီၢ်ဆၣ်သ့ၣ်ပှၤခိၣ်န့ၣ်, ကီၢ်ရူၢ်သ့ၣ်ပှၤခိၣ်န့ၣ်အအိၣ်ဒီးခိၣ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်တီၣ်ထီၣ်ဆူလီၤခၢၣ်သးသ့ၣ်ပှၤဝဲၤကျိၤအအိၣ်လၢတၢ်ကဟံၣ်ကဟံၣ်ကျၢအိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ကပတံထီၣ်အဂီၢ်ပှၤလီၤကဝီၤဖိတဖၣ်ကဘၣ်ဟံၣ်ဖျိတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယးပှၤလီၤကဝီၤဖိတၢ်အိၣ်သး. တၢ်သ့ၣ်ပှၤတၢ်အိၣ်ယၤဒီးတၢ်ဟံၣ်ဖျါအလၢအပျဲလၢကကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢလၢကပၤဆၢရဲၣ်ကျဲပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤအဂီၢ်အိၣ်ဖျါလၢလၢအသိးန့ၣ်လီၤ.

က . မတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤသ့လဲၣ်

ပှၤလီၤကဝီၤဖိ မ့တမ့ၢ် ပှၤထူလံၤဖိလၢအသးစဲဒီးအိၣ်လၢသဝီအပူၤဒီးသဝီတဖျါလၢအိၣ်ဒီးပၤပြးက့ၢ်ဂီၤလၢပဒိၣ်ဟံၣ်နီၣ်န့ၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. သဝီလၢအဆဲးဟံၣ်ခိၣ်(၁၅) ဖျါဆူအဖီလၢန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်သးစဲလၢတၢ်မၤပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤတၢ်မၤခဲလၢလီၤ. မ့မ့ၢ်ဟံၣ်ခိၣ်(၁၅) ဖျါဆူအဖီခိၣ်န့ၣ်ပှၤသးစဲလၢကမၤပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤတၢ်မၤကဘၣ်အိၣ်ဝဲတတၢ်ဆူအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

မ့မ့ၢ်လၢသဝီပတီၢ်န့ၣ် ကဘၣ်မ့ၢ် လီၤကဝီၤသဝီ(၂)ဖျါဆူအဖီခိၣ်ဟံၣ်ဖျိမၤသကိးပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤတၢ်မၤသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်သ့ၣ်ပှၤတၢ်လီၤလၢအဝဲသ့ၣ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်ပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤအလီၢ်န့ၣ်ကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်လီၤလၢအစဲးဘူးလိာ်သးန့ၣ်လီၤ.

ခ . တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤသ့လၢတၢ်လီၤဒ်လဲၣ်တကလုာ်လဲၣ်

- ပျံၤကွီၤပူၤလၢသ့ၣ်ပှၤလီၤဟံၣ်လီၤပျီအလီၢ်
- ပျံၤကွီၤချၢလၢသ့ၣ်ပှၤအိၣ်အါဒီးအလီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်လီၤလၢအလီၤဟံၣ်လီၤပျီအလီၢ်
- တၢ်လီၤလၢအသဘျူ(မြေလွတ်မြေရိုင်း)လၢအအိၣ်လၢပျံၤကွီၤအချၢဒီး
- မိၢ်ပၢ်ဖံဖုဟံၣ်နီၣ်တၢ်လၢပူၤအလီၢ်, တၢ်လီၤလၢမိၢ်ပၢ်ဖံဖုဒုၣ်ဒီးဒူသဝီအကီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဂ . တၢ်လိာ်ဒ်လဲၣ်တကလုာ်လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤတသ့ၣ်န့ၣ်လဲၣ်

- ဆၣ်ဖိကိာ်ဖိပျံၤကွီၤပူၤ
- ဆၣ်ဖိကိာ်ဖိအိၣ်ဆၣ်အလီၤ (စးကျက်မြေ) တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဃ . ပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤအလံာ်အထီၣ်ကဘၣ်အိၣ်ထဲလဲၣ်

တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤတၢ်လိာ်န့ၣ် အစ့ၤကတၢၢ် ကဘၣ်အိၣ် အအ့ၤကဘၣ် (၃၀) ဆူအဖီခိၣ်ဒီးကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်လိာ်တတိၤယီၤန့ၣ်လီၤ.

င . တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးလၢပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤသးန့ၣ်ဆၢကတီၢ်.

တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးလၢပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤသးန့ၣ်ဆၢကတီၢ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်အနံၣ်(၂၀) ဒီးယုအါထီၣ်အသးသမုအနံၣ် (၁၀) မ့ၢ်ဝဲ တၢ်မ့ၢ်အဲၣ်ဒီးဆဲးမးဒီးပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤတၢ်မးန့ၣ်တၢ်ကဘၣ်ပတံထီၣ်ကဒီးအသီတဘျီဒ်တၢ်န့ၣ်ကျဲအိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

၂ . လၢတၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်ပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးကျဲပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤအဂီၢ် ပှၤလၢကြးမၤသကိးတၢ်တဖၣ်မ့ၢ်မတၤလဲၣ်

- ထံကိာ်ပဒိၣ်
- သ့ၣ်ပှၤဝဲကျိၤပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဆိဘၣ်တဆိ
- ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဆိဘၣ်တဆိ
- ကရၢသဘျူ (ကီၢ်ပူၤကီၢ်ချၢ)

၃ . ပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤအပူၤတၢ်လၢတကြးမၤဒီးတၢ်တြီအီၤမနုၤတဖၣ်အိၣ်လဲၣ်

- သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်တၢ်အသီလၢပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤပူၤတသ့ၣ်
- ချီၣ်ဟီၣ်လၢတၢ်ထူးတၢ်တီၤလၢပှၤတၢ်သ့ၣ်ပှၤပူၤတသ့ၣ်
- ဆါအိၣ်ကွံာ်ဒီးပိၣ်လီၤအီၤတသ့ၣ်.

- တိထိန်စံအသိလျာတတသွန်ပျ်ပူတသ့ဘဉ်.
- နုးအိဉ်ထိဉ်တၢ်တိာ်ကျဲးဖးဒိဉ်အမ့ၢ်(ထံတမၢဉ်, ကျဲမုၢ်ကျဲဘိ, ဖဲဖိကဟဉ်) လျာပူတတသွန်ပျ်ပူတသ့ဘဉ်.
- သုဉ်တၢ်မုးတၢ်ဘျီးအထူဉ်အဘိ (ပံးဒီးညါဖိ) လျာပူတတသွန်ပျ်ပူလုတက့တသ့ဘဉ်.
- ပျဲနုးအိဉ်ကဆိအဆဉ်လျာပူတတသွန်ပျ်အကဝီပူဒီးပူတတသွန်ပျ်အပူတသ့ဘဉ်.

က . ဒုသဝီ, ကရု်အပတိ်.

ပျာတဝသွင်ပျာကမ်းတံင်ကဘဉ်ဒုးအိဉ်ထီဉ်ပျာတဝသွင်ပျာတံင်သိဉ်တံင်သီတံင်ဘျုး၊ ကမ်းတံင်တံင်ဘျုး၊ တံင်သုးဒီးတံင်ပချာရဲဉ်ကျဲးပျာတဝသွင်ပျာတံင်မအလအပျဲးယုဉ်ဒီးပျာတဝသွင်ပျာအဖီတဉ်၊ တံင်ပညိဉ်ဒီးပျာတဝသွင်ပျာအတံင်ကဘျုးကဲဖျိဉ်လအဂီၢ်န့ဉ်လီၤ.

ခ . ကီဆပ်ပတီ

ကီဆပ်သုပ္ပာဝါကျေခိန ဟုအဒီးန့ၣ်ဘၣ်သဝီကရူခိနအလံပတံထီၣ် လၢကဒုးအိၣ်ထီၣ်ပုၤတၢသုပ္ပာလံန့ၣ် ဒ်အလီၤအိၣ်အသိး ကီဆပ်သုပ္ပာဝါကျေ ကဘၣ်လဲၤသမံသမိးမၤလီၤတၢ်လံပတံထီၣ်ဒီးကဘၣ်ထီၣ်လီၤတၢ်က့ၤဟီၣ်ခိနဒ်အ တၢ်မၤအိၣ်အသိးဝံၤကဘၣ်ဆုၤထီၣ်လံပတံဆူကီၤရၢၣ်သုပ္ပာဝါကျေခိနအအိၣ်ယုၣ် ဒီးအလံဆိၣ်ထွဲန့ၣ်လီၤ.

ဂ . ကီရၢၣ်ပတီ

လၢတၢ်ပၣ်ပနီၣ်ဒီးပၣ်ကၢ်ပၣ်ကျၢကသုအဂီၢ် ကီရၢၣ်သုပ္ပာဝါကျေကဘၣ်ဆုၤ ထီၣ်ကဒီးလံပတံဆူလီၤခၢၣ်သးသုပ္ပာဝါကျေခိနအအိၣ် ယုၣ်ဒီးအလံဆိၣ်ထွဲ န့ၣ်လီၤ.

ဃ . လီၤခၢၣ်သးပတီ

လီၤခၢၣ်သးသုပ္ပာဝါကျေမ့ၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ပုၤတၢသုပ္ပာကမံးတံၢ်အလံပတံ န့ၣ်ကထးထီၣ်ဟ့ၣ်ဘၣ်ဃး တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပုၤတၢသုပ္ပာအလံအုၣ်သးခိဖျိ ကီရၢၣ်,ကီဆပ်သုပ္ပာဝါကျေန့ၣ်လီၤ. တဘျီဃီကဘၣ်ထးထီၣ်ရၤလီၤဒုးသုၣ်ညါ ဟီၣ်ကဝီခိနၢ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ, ဟီၣ်ကဝီကမုၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်အခွဲလၢကဒုးအိၣ် ထီၣ်ပုၤတၢသုပ္ပာလၢတၢ်လီၤမတၢလံန့ၣ်လီၤ. (လၢကဒုးအိၣ်ထီၣ်ပုၤတၢသုပ္ပာ တပတီၢ်ဘၣ်တပတီၢ်အဂီၢ်တၢ်ကဘၣ်မၤထွဲအက့ၢ်အဂီၢ်လၢလၢပျဲပျဲဒ်နီၣ်ဂံၢ်လွံၢ်လၢ တၢ်ကွဲးဖျါထီၣ်အီၤလၢထးအသိးန့ၣ်လီၤ.)

၅ . တၢ်ပၣ်ကၢ်ပၣ်ကျၢပုၤတၢသုပ္ပာဝါအလီၤခံ တၢ်လၢသုပ္ပာဝါကျေဒီး ပုၤတၢသုပ္ပာကမံးတံၢ်ကဘၣ်လူၤပိၢ်မၤထွဲတဖၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်

က . တၢ်လၢသုပ္ပာဝါကျေကဘၣ်လူၤပိၢ်မၤထွဲတဖၣ်

- ကီဆပ်သုပ္ပာဝါကျေကဘၣ်မၤလံာ်ဃးဃာ်ဒီး ပုၤတၢသုပ္ပာကမံး တံၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပုၤတၢသုပ္ပာန့ၣ်လီၤ.

- တနံၣ်တဘျီကီၢ်ဆၣ်သ့ၣ်ပှၢ်ဝဲၤကျိၤလၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ်ကဘၣ်လဲၤသမံၤသမိးပှၢ်တဝဲသ့ၣ်ပှၢ်.ကရၢ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ပှၢ်တဝဲသ့ၣ်ပှၢ်ကရၢ်မ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်, တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤန့ၣ်သ့ၣ်ပှၢ်ဝဲၤကျိၤကဘၣ်ဂုၢ်ကျဲးစးဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤလီၤ.
- တၢ်ပၢ်ပနီၣ်ပှၢ်တဝဲသ့ၣ်ပှၢ်ဝံၤအလီၢ်ခံၣ် ကီၢ်ရၢၣ်သ့ၣ်ပှၢ်ဝဲၤကျိၤကဘၣ်ထုးထီၣ်ရၢၤလီၤဒုးသ့ၣ်ညါခိၣ်န့ၢ်ပှၢ်ဘၣ်မူဘၣ်ဒါဒီးထံဖိကီၢ်ဖိကမ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

ခ . တၢ်လၢပှၢ်တဝဲသ့ၣ်ပှၢ်ကမံးတံၢ်ကဘၣ်လူၤပိၢ်မၤထွဲတဖၣ်

တၢ်လၢပှၢ်တဝဲသ့ၣ်ပှၢ်ကမံးတံၢ်ကဘၣ်လူၤပိၢ်မၤထွဲတဖၣ်မ့ၢ်ဒ်အဖီလၢ်သ့ၣ်ပှၢ်တၢ်ဘျီအိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

- ပှၢ်တဝဲသ့ၣ်ပှၢ်ကမံးတံၢ်ကဘၣ်လူၤပိၢ်မၤထွဲဒ်ပှၢ်တဝဲသ့ၣ်ပှၢ်ကမံးတံၢ်ပၢ်လီၤတၢ်ဘျီဒီးတၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤပၢ်လီၤအသိးန့ၣ်လီၤ.
- ပှၢ်တဝဲသ့ၣ်ပှၢ်ကမံးတံၢ် ကဘၣ်ဆုၤပၢ်ဖျါထီၣ် ပှၢ်တဝဲသ့ၣ်ပှၢ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤအလံၢ်ပၢ်ဖျါတနံၣ်တဘျီဆူကီၢ်ဆၣ်သ့ၣ်ပှၢ်ဝဲၤကျိၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ပှၢ်တဝဲသ့ၣ်ပှၢ်ကမံးတံၢ်ယုတၢ်ဆိၣ်ထွဲ မၤစၢၤလၢတၢ်ချၢသ့ၣ်ဘၣ်ဆၣ်ကဘၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါပၢ်ဖျါဆိသ့ၣ်ပှၢ်ပှၢ်ဘၣ်မူဘၣ်ဒါဝံၤမးတူၢ်လိာ်ဝဲသ့န့ၣ်လီၤ.
- ဖဲပှၢ်တဝဲသ့ၣ်ပှၢ်မၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဘျီလၢ်လၢ်ကဘၣ်ကွဲယုၣ်သ့ၣ်ပှၢ်ဝဲၤကျိၤပှၢ်ဘၣ်မူဘၣ်ဒါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဖဲးခးဖဲးသံၣ်အလံာ်န့ၣ်ကျဲ

၁ . တၢ်ဖဲးခးဖဲးသံၣ်စံးတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်

တၢ်ဖဲးခးဖဲးသံၣ်စံးတၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးတကလုာ်လၢအလီၤဆီၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးအဂုၤအဂၤလၢအအိၣ်ဒီးအက့ၢ်အဂီၤလၢအမ့ၢ်တၢ်ဖဲးလီၤပျီၤသ့ၣ်တၢ်မဲတၢ်မါ, တၢ်လိယုၤအီၤ, တၢ်ဖွဲၣ်ပျီၤအီၤ, တၢ်သ့ၣ်အိၣ်ဖျးအိၣ်တၢ်ဝံၤ တၢ်ပျဲလူး(ယိး)ထီၣ်က့ၤသံၣ် (ဒူလီၢ်) လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်ဖးယံာ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖဲးခးန့ၣ်တမ့ၢ်တၢ်လဲၤဖဲးလီၤပျီၤသ့ၣ်ပှၢ်တၢ်လီၢ်အသီတတီၤဘၣ်. မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဖဲးတရံးက့ၤဒူလီၢ်လၢတၢ်ပာ်ပှၢ်ထီၣ်က့ၤအီၤအစၢကတၢ် ၅ နံၣ်ဆူအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖဲးခးဖဲးသံၣ်အကျိၤအကျဲလၢအဘၣ်န့ၣ်ကဘၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်မိၢ်ပာ်ဖဲလုၢ်လၢ်ထူသန့အိၣ်အသိးဒီးတမ့ၢ်တၢ်မၤလၢအမၤဟးဂီၤသ့ၣ်ပှၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

၂ . ပှၢ်ဖဲးခးဖဲးစံးတၢ်န့ၣ် မ့ၢ်မတၤတဖၣ်လဲၣ်

ပှၢ်လီၢ်ကဝီၤဖိ ဒီးပှၢ်ထူလံာ်ဖိတဖၣ်အိၣ်ဆိးလၢကစၢ်ကလိတၢ်လုၢ်တၢ်တြီၤအလီၢ်အါတီၤအယီၤ တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးအကျဲလၢအယုထာဝတဖၣ် ဒ်ပစံးတၢ်အသိးအဒိ, တၢ်မၤအိၣ်စံာ်တညီတဘျီဘၣ်အယီၤ အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်လုၢ်အိၣ်အသးသမူလၢတၢ်ဖဲးအိၣ်ခးဖဲးအိၣ်သံၣ်န့ၣ်လီၤ.

၃ . တၢ်ဖဲးခးဖဲးသံၣ်အတၢ်ပညိၣ်ခိၣ်သ့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်

- တၢ်ဖဲးခးဖဲးသံၣ် အတၢ်ပညိၣ်ခိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်မ့ၢ် ဒ်သိးကမၤန့ၢ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်အမိၢ်ပှၢ်(ဘု) လၢတၢ်အိၣ်မူအတၢ်အိၣ်ကူအီၤလၢတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်အဂီၢ်.
- ဒ်သိးကမၤယၢာ်က့ၤတၢ်ချံတၢ်သၣ်အစၢအါကလုာ်လၢမိၢ်ပာ်ဖဲဟ့ၣ်န့ၢ်သၢဖိလံာ်တဖၣ်အဂီၢ်.

- ဒ်သီးကဟံးယာ်ကွဲကညီဖိလုာ်လုာ်ထူသန (တၢ်သုၣ်ညါထူလံး, တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ, ပှၤဂ့ၢ်ဝီ, မိၢ်လုာ်ပၢ်လၢ်တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်) ဒီးဟံးယာ်စ့ၢ်ကိးဆၣ်ဖိကိၢ်ဖိအတၢ်ဂုၤထီၣ်ပသိထီၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

၄ . တၢ်လီၤလၢတၢ်ဖဲးစးသံၣ်သ့န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လီၤမနုၤတဖၣ်လဲၣ်

- မိၢ်ပၢ်ဖံဖုမၤအိၣ်ညီၣ်အလီၢ် (ဖုဖိသဝီဖိအကိၢ်)
- ပှၤတတၢ်သုၣ်ပှၤပူၤဒီးတၢ်လီၤလၢပဒိၣ်တတြီၤဒီးဟ့ၣ်ခွဲးအလီၢ် (ပျံးကွီၤချၢ)
- ပှၤဖုဖိသဝီဖိလၢအိၣ်ထူလံးလၢသုၣ်ပှၤပျံးကွီၤပူၤတဖၣ် ဖဲးအိၣ်ခွဲးသ့ဝဲဘၣ်ဆၣ်, ကဘၣ်လူၤပိာ်မၤထွဲၣ်သုၣ်ပှၤတၢ်သိၣ်တၢ်သိအိၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.

၅ . ဟံၣ်တဖျၢၣ်န့ၣ် တၢ်ကဟ့ၣ်ဖဲးတၢ်လီၤအလံာ်အထီထဲလဲၣ်

- ဟံၣ်တဖျၢၣ်လၢပှၤနီၣ်ဂံၢ်အိၣ်အစ့ၤကတၢၢ် ၅ ဂၤန့ၣ် မ့ၢ်မ့ၢ်လၢကိၢ်ဘျးန့ၣ် တၢ်ကဟ့ၣ်သုၣ်အီၤဘျး ၃ - ၅ နၣ် တြီၤအလီၢ်, ဒီးမ့ၢ်မ့ၢ်လၢကနာထံးန့ၣ်တၢ်ကဟ့ၣ်သုၣ်အိၣ်ဘျး ၁၀ - ၁၅ နၣ် တြီၤအလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၆ . တၢ်ဖဲးစးသံၣ်တဝီန့ၣ် တၢ်ကပာ်ပနီၣ်န့ၣ်အီၤဆဲးယံာ်လဲၣ်

- တၢ်ဖဲးစးသံၣ်တဝီန့ၣ် တၢ်အိၣ်သးမ့ၢ်ဂုၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လီၤလၢကိၢ်ဘျးန့ၣ် ၅ နံၣ်ဆူအဖီခိၣ် မ့ၢ်ကနာထံးတၢ်လီၤန့ၣ် ၉ နံၣ်ဆူအဖီခိၣ်လီၤ.

၇ . တၢ်ဖဲးစးသံၣ်အသနူဖဲလဲၣ်တခါလၢတၢ်တူၢ်လိာ်အီၤသ့လဲၣ်

- တၢ်ဖဲးစးသံၣ်အသနူလၢတၢ်တူၢ်လိာ်အီၤသ့တဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ ဖဲးတနံၣ် ဒီးပာ်ပှၤထီၣ်ကွၢ်သံၣ် (ဖု) အစ့ၤကတၢၢ် ၅ နံၣ်ဆူအဖီခိၣ်မး ဟဲကွၢ်ဖဲးအီၤသ့လီၤ. ကဘၣ်မ့ၢ်ဝဲ “ဖုဝီရဲး”န့ၣ်လီၤ.

၈ . သွပ်ပျံဝဲကျိအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမိဒီးမူဒါလာတၢ်ဖဲးစးဖဲးသံၣ်အဖီခိၣ်သ့အတၢ်ထဲလဲၣ်

- သွပ်ပျံပျံကျိအပူ ဒီးသွပ်ပျံပျံကျိအချာလာသွပ်လၢပဒိၣ်တြီဝဲတဖၣ်မဲထီၣ်အါအလီၤန့ၣ် သွပ်ပျံဝဲကျိအိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမိဒီးမူဒါလာကပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤ တၢ်ဖဲးစးဖဲးသံၣ်တၢ်မၤန့ၣ်လီၤ.

၉ . ပှၤဒူဖိသဝီဖိ (ကရူၢ်ကရၢ) အိၣ်ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမိဒီးမူဒါလာတၢ်ဖဲးစးဖဲးသံၣ်အတၢ်ထဲလဲၣ်

တၢ်ဖဲးစးဖဲးသံၣ်လၢအလီၤဘၣ်လၢပှၤဒူဖိသဝီဖိအကီၢ်အပူ မ့တမ့ၢ် ပှၤတတၢ်သွပ်ပျံအပူန့ၣ် ဒူသဝီခိၣ်န့ၣ် မ့တမ့ၢ် ပှၤတတၢ်သွပ်ပျံကမံးတံၢ်အိၣ်ဒီးမူဒါလာကပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဖဲးစးဖဲးသံၣ်ဒ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢလၢ သွပ်ပျံဝဲကျိပၣ်ပနီၣ်န့ၣ်အိၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဖဲးစးဖဲးသံၣ်လၢတဘျီဘျီဘၣ်ဒါဒီးပှၤသဝီဖိအတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျီဒီးသွပ်ပျံဝဲကျိအတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်န့ၣ် ပှၤသဝီဖိအိၣ်ဒီးခွဲးယၢ်ဒီးမူဒါလာကမၤသကိးတၢ်ဒီးသွပ်ပျံဝဲကျိပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢကပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤကွၢ်တၢ်ဖဲးစးဖဲးသံၣ်အတၢ်မၤန့ၣ်လီၤ.

၁၀ . တၢ်ကသမံသမိးဒီးမၤဘၣ်လိာ်ဖိးဒုတၢ်ဖဲးစးဖဲးသံၣ်အကျိအကျဲ

အလီၤမ့ၢ်အိၣ်န့ၣ် တၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်ဒူသဝီတၢ်ဖဲးစးဖဲးသံၣ်ကမံးတံၢ် (သဝီကမံးတံၢ်, ဒူသဝီအါဖျၢၣ်ကရူၢ်) လၢကဟံးန့ၣ်စၢမူဒါဒီးမၤသကိးတၢ်ဒီးသွပ်ပျံဝဲကျိပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ လၢတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤသွပ်ပျံတၢ်မၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ပၣ်ထံနီၤဖးတၢ်ဖဲးစးဖဲးသံၣ်အနီၣ်ဂံၢ်အါထီၣ်စ့လီၤ လၢသွပ်ပျံပျံကျိအပူဒီးတၢ်လီၤလၢသွပ်ပျံဝဲကျိတြီဝဲတဖၣ်အလီၤကသ့အဂီၢ် သွပ်ပျံဝဲကျိဒီးဒူသဝီကရူၢ်ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ် ကအိၣ်ဒီးတၢ်မၤနီၣ်မၤယါစရီလီၤတၢ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ.

**၁၁ . တၢ်ကရဲၣ်ကျဲၤတၢ်န့ၢ်ဟဘၣ်ဒီးတၢ်န့ၢ်သူၤဟီၣ်ခိၣ်ကပံၢ်အခွဲးအယၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်
ဖဲးခးဖဲးသံၣ်လၢသ့ၣ်ပှၢ်ပျံၤကွၢ်အပူၤလၢကျဲၤလဲၣ်**

လၢပဒိၣ်သ့ၣ်ပှၢ်ပျံၤကွၢ်အပူၤန့ၣ် တၢ်ဖဲးခးဖဲးသံၣ်တသ့ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်, ဖူဖီသဝီ
ဖီအတၢ်လိၣ်ဘၣ်သပှၢ်တၢ်ဒီးပတံထီၣ်ဝဲအဖီခိၣ် သ့ၣ်ပှၢ်ပျံၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်က
ကွၢ်ထံဆိကမိၣ်ဒီးဟ့ၣ်အီၤအခွဲးအိၣ်ဒီးအကွၢ်အဂီၢ်လၢအဘၣ်ဘျီဘၣ်ဒါဒီးသ့ၣ်ပှၢ်
တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢန့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်ပှၢ်ပျံၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်ကမၤလီၤတၢ်န့ၢ်အီၤတၢ်
လီၢ်လၢကဖဲးဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လီၢ်လၢတၢ်ကဟ့ၣ်ဖဲးအီၤန့ၣ် ကမ့ၢ်ဒၣ်လၢတနံၣ်အ
ဂီၢ်တနံၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်ကတိထီၣ်စံၣ်အသီလၢသ့ၣ်ပှၢ်ပျံၤကွၢ်အပူၤန့ၣ် တၢ်တ
ဟ့ၣ်အခွဲးဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်, စံၣ်လၢတၢ်တိထီၣ်တၢ်လံၤအီၤတဖၣ်န့ၣ်တၢ်ကထၢအီၤတၢ်ခိ
တၢ်သ့ၣ်သ့ၣ်ပှၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီအိၣ်အသိးဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်တၢ်ဂၢၢ်တၢ်ကျၢအလံာ်ဃး
ယၢ်ဘၣ်ထွဲတၢ်န့ၢ်ဟဘၣ်စံၣ်လီၢ်န့ၣ်တၢ်တထုးထီၣ်န့ၢ်အီၤဘၣ်. တၢ်လၢသ့ၣ်ပှၢ်ဝဲၤကျိၤ
ထုးထီၣ်န့ၢ်အီၤသ့ၣ်န့ၣ် ကမ့ၢ်ဝဲတၢ်ဖဲးအိၣ်မၤအိၣ်အခွဲးအယၢ်ခါန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်လၢပျံၤကွၢ်အချၢန့ၣ် တၢ်တိထီၣ်စံၣ်အသီသ့ ဘၣ်ဆၣ်တဘၣ်မ့ၢ်လၢသ့ၣ်
လၢပဒိၣ်တြိဝဲတဖၣ်မဲထီၣ်တီၣ်အလီၢ်ဘၣ်. ဘၣ်ဃးဒီးလံာ်တၢ်ဂၢၢ်တၢ်ကျၢဃးယၢ်
ဘၣ်ထွဲတၢ်န့ၢ်ဟဘၣ်စံၣ်လီၢ်န့ၣ် စံၣ်ပျဲသ့ၣ်ဖျးဝဲၤကျိၤပျံၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်က
ဟံးန့ၢ်မူဒါန့ၣ်လီၤ.

**၁၂ . တၢ်ဖဲးခးဖဲးသံၣ်န့ၣ် တၢ်ကဘၣ်သ့ၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိမနုၤသ့ၣ်တဖၣ်လဲၣ်. ပွဲၤက
လုာ်လဲၣ်.**

ခးတလီၢ်လၢသ့ၣ်ပှၢ်ပျံၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါဟ့ၣ်အခွဲးလၢတၢ်ကဖဲးအီၤလၢသ့ၣ်ပှၢ်ပျံၤ
ကွၢ်အပူၤန့ၣ် တၢ်ထုၣ်တၢ်ဘိလၢတၢ်ကဘၣ်သ့ၣ်အီၤတဖၣ် ကဘၣ်မ့ၢ်ဝဲဒ်မိၢ်ပၢ်ဖဲဖု
သ့ၣ်ညီန့ၢ်ဝဲအသိး ဒ်ပစံးတၢ်အဒိ, ဘုအကလုာ်ဒီးပအံအကလုာ်လၢအမ့ၢ်တၢ်အိၣ်
မိၢ်ပှၢ် သ့ၣ်ကျဲၣ်ကျိၤဃုာ်ဒီးတၢ်ထုၣ်တၢ်ဘိအကလုာ်ကလုာ်ဒ်အမ့ၢ် တၢ်တံၢ်တၢ်ဘိ,
တၢ်သူးတၢ်သုၣ်, တၢ်ဒီးတၢ်လုၢ်, တၢ်နုၤနုၤဆိအကလုာ်ကလုာ် ဒီးဖီဂီၢ်ဖီဘိ သ့ၣ်
တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်န့ၢ်ထီတၢ်ထုၣ်တၢ်ဘိ ဒီးမုၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတဖၣ်န့ၣ် လုၤတက့ၤ
တၢ်တဟ့ၣ်အခွဲးလၢတၢ်ကသ့ၣ်လီၤအီၤလၢသ့ၣ်ပှၢ်ပျံၤကွၢ်အပူၤဘၣ်.

၁၃ . တၢ်ကထာတၢ်ဖဲးခုးဖဲးသံၣ်အခါဂၤ. တၢ်ကထာဒ်လဲၣ်. ဆဲးအါလဲၣ်. မတၤကထာလဲၣ်

မ့ၢ်လၢသ့ၣ်ပှၢ်ပျံးကွၢ်အပူၤန့ၣ် သ့ၣ်ပှၢ်ပျံးကွၢ်ပှၢ်ဘၣ်မူဘၣ်ဒါကထာဝဲတၢ်ဖဲးခုးဒီးတၢ်ထုၣ်စံၣ် (စံၣ်လၢအအိၣ်ပၢ်လံတဖၣ်) အခါ ဒ်တၢ်ပၢ်ပနီၣ်အိၣ်အသိး စံၣ်ဒီးခုးတလီၢ်ဘုသၣ်မ့ၢ်ဟးထီၣ် ၁၀၀ နၢ်န့ၣ် တၢ်ကထာအခါ ၈ နၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢဟီၣ်ကဝီၤဖူသဝီဖီအတၢ်အိၣ်သးလီၤဆီအဖီခိၣ် တၢ်ကထာတၢ်အခါ ဒ်လီၢ်ကဝီၤခိၣ်နၢ်တဖၣ်ဆၢတၢ်ပၢ်ပနီၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢသ့ၣ်ပှၢ်ပျံးကွၢ်အချၢန့ၣ် စံၣ်ပျံးသ့ၣ်ဖျးဝဲကွၢ်ကထာဝဲအခါဒ်တၢ်ပၢ်ပနီၣ်အိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

၁၄ . တၢ်ဟ့ၣ်ခွဲး, တၢ်တြိ, ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဖဲးခုးဖဲးသံၣ်

သ့ၣ်ပှၢ်ပျံးကွၢ်ပူၤဒီးဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိပျံးကွၢ်ပူၤန့ၣ်တၢ်ဖဲးခုးဖဲးသံၣ်တသ့ဘၣ်. အလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်သပှၢ်တၢ်လၢဖူသဝီဖီကဘျါလီၤကွၢ်အတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အဂီၢ်န့ၣ် သ့ၣ်ပှၢ်ပျံးကွၢ်ပှၢ်ဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်ကကွၢ်ဆီကမိၣ်ဝဲထံနီၤဖးဒီးမ့ၢ်ထံၣ်ဝဲလၢအလိၣ်သပှၢ်တၢ်န့ၣ်တၢ်ကဟ့ၣ်ဖဲးအီၤလၢသ့ၣ်ပှၢ်ပျံးကွၢ်ပူၤတၢ်လီၢ်အကြးအဘၣ်တတီၤတီၤ လၢတၢ်ဆၢကတီၢ်တစီၢ်တလီၢ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိပျံးကွၢ်ပူၤအလီၢ်န့ၣ် လုၤတက့ၤတၢ်တဟ့ၣ်အခွဲးဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်. ဖူသဝီဖီမ့ၢ်အိၣ်ပၢ်စၢၤလံလၢဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိပျံးကွၢ်ပူၤတချးတၢ်ပၢ်ပနီၣ်ဒီးအီၤဘၣ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးအခွဲးအယၢ်လၢကလုၢ်အိၣ်အသးသမုၢ်အမိၢ်ပၢ်ဖဲမုၢ်ယုၤအီၤအသိးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်, သ့ၣ်ပှၢ်ပှၢ်ဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် ကဘၣ်မၤလီၤတၢ်ဟီၣ်ကဝီၤလၢအဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်အိၣ်ဖျးတၢ်သ့အလီၢ် ဒ်သိးအသုတလဲၤမၤဘၣ်ဒ်ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိပျံးကွၢ်ပူၤတဂ့ၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပှၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်အီၤအခွဲးလၢကဖဲးခုးဖဲးသံၣ်တစီၢ်တလီၢ် (တနံၣ်ကီၢ်) လၢသ့ၣ်ပှၢ်ပျံးကွၢ်အပူၤန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢကဘၣ်မၤထွဲဝဲတၢ်ဖဲးခုးအတၢ်မၤဒ်မိၢ်ပၢ်ဖဲဖုလုၢ်လၢ်ထုသနူ ဒီးသ့ၣ်ပှၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်အိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒီးမူဒါလၢကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤသ့ၣ်ပှၢ်ပျံးကွၢ်အတၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤသ့ၣ်ပှၢ်တၢ်မၤအဒိ, တၢ်မ့ၢ်တီၤ, သ့ၣ်သ့ၣ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပှၢ်ဖဲးအိၣ်ခုး, ပှၢ်မၤအိၣ်ကျိး, ပှၢ်မၤအိၣ်စံၣ်လၢသ့ၣ်ပှၢ်ပျံးကွၢ်ပူၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်, သ့ၣ်ပှၢ်ပျံးကွၢ်ချၢမ့ၢ်ဂ့ၢ် ထံကီၢ်ပဒိၣ် (သ့ၣ်ပှၢ်ပျံးကွၢ်) တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤမ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်လၢကသ့ၣ်က့ၤသ့ၣ်ဖဲဟီၣ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ် ကဘၣ်ပျဲန့ၣ်ဝဲ ဒီးလၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအ

ပျူ ကဘဉ်န့ၣ်လီၤမၤစၢၤဝဲလီၤ.

သ့ၣ်ပျၢ်ပျူကွီၤပျူ ဒီးအချၢတၢ်လီၤဒ်အမၢ် ဒုၣ်မၢ်ဘၢ, ဒုၣ်ပီၤလီၢ်, ပျူလိပျူ, ထံကွၢ်ခံ, ထံထီၣ်ဟံၢ်, ကပျူပျူ, တၢ်ဒုဒိၣ်, တၢ်ဒုစၢၤ, စီးဘၣ်မဲၢ်, မိ, ထံကျိကၢ် နံၤဒီးကျဲကပၤလၢစိစုၤ (၅၀) အုၣ် (ကိုက်)ဒီးတၢ်လီၤအဂၤအဂၤမၢ်ပၢ်ဖံဖုဒုၣ်ဝဲ တၢ်ဝဲအလီၢ်န့ၣ် တၢ်ဖးဒုးတသ့ဘၣ်.

သ့ၣ်ပျၢ်ပျူကွီၤပျူတၢ်တဘဉ်သ့ၣ်ဘုခု, ကထံ, ရီၤဘၣ်, တခိးထီၣ်ကံၣ်ဒီးက တီၢ်ယံၣ်တၢ်ထုၣ်တၢ်ဘိတဖၣ်ဘၣ်.

တၢ်ဖးဒုးဒုးသံၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးလၢသ့ၣ်ပျၢ်ပျူကွီၤပျူန့ၣ် တၢ်လီၢ်တတီးတၢ်က ဘဉ်သ့ၣ်ဒုၣ်တၢ်ထဲတနံၣ်မိၤ ဒီးတၢ်ကဘဉ်ပျူလုးထီၣ်ကျဲသ့ၣ်လၢသံၣ်အပျူ အစုၤက တၢ် ၅ နံၣ် တချုးဒီးလၢတၢ်ကဟ့ၣ်ကဒီးအခွဲးအသိတဘျီန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မူတၢ်ဘျီအထူၣ်ဒ်အမၢ်ညါဖိဒီးပံၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် တၢ်တဘဉ်သ့ၣ်အီၤလၢ ခုးပျူသံၣ်ပျူလုးတက့ၤဘၣ်.

တၢ်ဖးဒုးဒုးသံၣ်လၢတၢ်လီၢ်တတီးလၢလၢန့ၣ် တၢ်ကဘဉ်မၤမ့ၣ်တၢ်တံၢ်မ့ၣ်တၢ် လီၤတၢ်လီၤဆဲး ဒီးတၢ်တဘဉ်ပျူလုးထီၣ်မ့ၣ်အူအူပျၢ်ပျူဘၣ်.

သ့ၣ်ပျၢ်ပျူကွီၤအချၢ ဒ်သိးန့ၣ်ဆၢၣ်ခိၣ်ယၢၤ ဒီးပျူဂံၢ်ဝီတၢ်ဘဉ်ဒိဘဉ်ထံးသုတ အိၣ်ထီၣ်တဂ့ၤအီၢ် တၢ်တဘဉ်ဟးဖးနီၤစိးဒုး မ့တမ့ၢ် ကျီၤလီၤပျီသ့ၣ်ပျၢ်လၢတၢ်သ့ၣ် တၢ်ဖျးအဂီၢ်ဘၣ်. တၢ်မ့ၢ်ဖးဒုး မ့တမ့ၢ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးအလီၢ်န့ၣ် တၢ်က ဘဉ်ဟံးန့ၢ်ခွဲးလၢဒုသဝီခိၣ်န့ၢ် ဒီးပၤပြဲးခိၣ်န့ၢ်ပျူဘဉ်မူဘဉ်ဒါလၢအဘဉ်ထွဲဘဉ်ယး တဖၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖးဒုးဒုးသံၣ်လၢသ့ၣ်ပျၢ်ပျူကွီၤအပျူဂ့ၤအချၢဂ့ၤန့ၣ် ကဘဉ် ဟံးန့ၢ်လံာ်ပျူလၢသ့ၣ်ပျၢ်ဒီးစံာ်ပျူသ့ၣ်ဖျးဝဲကျိၤအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. တဘျီလၢလံာ်ဖဲတၢ်သ မံသမိးအီၤန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ကဘဉ်ဒုးန့ၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

အိၣ်နီၣ် - တၢ်စံာ်ညီၣ်

တၢ်မ့ၢ်မၤကမၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျီဘဉ်ယးတၢ်ဖးဒုးဒုးသံၣ်အံၤမ့ၢ်ဂ့ၤ သ့ၣ် ပျၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျီမ့ၢ်ဂ့ၤ တၢ်ကဟ့ၣ်အီၤတၢ်စံာ်ညီၣ်ဒ် ပျူတစၢသ့ၣ်ပျၢ် ဒီး သ့ၣ်ပျၢ်ဝဲကျိၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျီပၢ်ပနီၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.

၁၅ . တၢ်ဂ့ၢ်အကလုာ်ကလုာ်လၢတၢ်ကြးပၢ်သ့ၣ်ပၢ်သး

ဒူဖိသဝီဖိကရ၊ ကရသဘျူ, သ့ၣ်ပှၢ်ဝဲၤကျိၤ ဒီးပဒိၣ်တၢ်ကရကရိအဂုၤအဂတဖၣ် ကဘၣ်မၤသကိးတၢ်လၢ ဒူဖိသဝီဖိ ဒီးကမ္ဗၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ကနၢ်ဟံၤအါထီၣ်ဘၣ်ယးတၢ်ဖဲးဒုးဖဲးသံၣ်အကျိၤအကျဲလၢအဖိးမံဒီးမိၢ်ပၢ်ဖဲဖု ဒီးတၢ်ရဲၣ်သဲကတီၤန့ဆၢၣ်ခိၣ်ယၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ထံကီၢ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ် ဒီးကျဲယုထၢအဂုၤမ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်လၢပုၤဖဲးဒုးဖဲးသံၣ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်တၢ်ချီန့ၣ် တၢ်ကပတုၣ်ကွၢ်တၢ်ဖဲးဒုးဖဲးသံၣ်လၢသ့ၣ်ပှၢ်ပျံၤကွီၤအပူၤတဆိဘၣ်တဆိန့ၣ်လီၤ.

ထံရူၢ်ကီၢ်သဲးတၢ်ဒုးတၢ်ယၢအဆၢကတီၢ် ဒီးသ့ၣ်ပှၢ်ပျံၤကွီၤတၢ်ဟးဂုၢ်ဟးဂီၤအါအဖီခိၣ် တၢ်ကပျဲအိၣ်ကဒုၣ်စၢ်ဒူဖိသဝီဖိလၢသ့ၣ်ပှၢ်ပျံၤကွီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်, တုၤထံရူၢ်ကီၢ်သဲးတၢ်ဆိတလဲမ့ၢ်ဂုၤထီၣ်န့ၣ် တၢ်ကသုးကျဲၤက့ၤပုၤဒူဖိသဝီဖိအတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်ဒ်အဖိးမံလိာ်သးဒီးထံကီၢ်ပဒိၣ်အဖီလိာ်စံၣ်(သန့)အသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ယုထံၣ်သ့ၣ်ညါအဖီခိၣ် တၢ်မ့ၢ်ထံၣ်န့ၣ်တၢ်အုၣ်သးလၢဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိလၢအကလုာ်ကမ္ဗၢ် မ့တမ့ၢ် အစၢ်ဘူးကလီၤတုၣ် မ့ၢ်အိၣ်လၢသ့ၣ်ပှၢ်ပျံၤကွီၤပူၤဂုၤအချၢဂုၤန့ၣ် သ့ၣ်ပှၢ်ဝဲၤကျိၤပုၤဘၣ်မုၢ်ဘၣ်ဒါတဖၣ် ကသုးကျဲၤတၢ်ဒီးဒူဖိသဝီဖိလၢအဘၣ်ထွဲဘၣ်ယး အိၣ်ဘူးအိၣ်တၢ်ဒီးသ့ၣ်ပှၢ်တၢ်လီၢ်တဖၣ် ဒ်သိးတၢ်ရဲၣ်သဲကတီၤက့ၤဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤကလဲၤအသးဘျူဘျူ ဆီဆီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၁၆ . တၢ်ဖဲးဒုးအဂီၢ်တၢ်ဘျူလၢတၢ်ကဘၣ်လူၤဖိၣ်မၤထွဲတဖၣ်

- ၁ . ထံကွၢ်ခံတဘၣ်ဖဲးဘၣ်
- ၂ . သ့ၣ်ဒိၣ်ဝၣ်ထီၣ်အလီၢ်တဘၣ်ဖဲးဘၣ်.
- ၃ . တၢ်ဒုတဘၣ်ဖဲးဘၣ်.
- ၄ . ထံကျိၤကၢ်နံၤယၢ်ပယၢ်ပ (၅၀) အ့ၣ် (ကိုက်) အပူၤတဘၣ်ဖဲးဘၣ်.
- ၅ . ကျဲမ့ၢ်ကပယၢ်ပယၢ်ပ (၅၀) အ့ၣ် (ကိုက်) အပူၤတဘၣ်ဖဲးဘၣ်.
- ၆ . တၢ်ပျီၣ်ဒိခိၣ်တဘၣ်ဖဲးဘၣ်.
- ၇ . လၢ်ကျိၤလုကျိၤတဘၣ်ဖဲးဘၣ်.

- ၈ . သွန်ပျိုဖိအိပ်အါအါအလီတဘဉ်ဖဲးဘဉ်. (လီအိဇဉ်တၢ်အမ့ၢ်သ့ၣ်ပဟံၣ်,သ့ၣ်ဖျ, တလးအိတဖဉ်)
- ၉ . ထံကပျၢအပူၤဒီးထံမုအိပ်အလီတဘဉ်ဖဲးဘဉ်.
၁၀. တၢ်ဘံဒိပ်အလီ(၄၅)ဆူထးတဘဉ်ဖဲးဘဉ်.
၁၁. တၢ်ဘဉ်တၢ်အါအလီတဘဉ်ဖဲးဘဉ်.
၁၂. ခုးလၢဟ့ၣ်အခွဲးလၢတၢ်ဖဲးအါအလီန့ၣ်, တၢ်ဆါအိပ်ဒီးလဲအိပ်ဒီးဟ့ၣ်လီၤဒီးမၤပုၤအဂၤမၤတသ့ဘဉ်.
၁၃. လံာ်အုၣ်သးအဝဲအံၤကဘဉ်ပၤဃာ်ဂုၤဂုၤဒီးပုၤဘဉ်မုဘဉ်ဒါမ့ၢ်သမံသမိးတဘျီလၢလၢကဘဉ်ဒုးန့ၣ်ပုၤအါလီၤ.
၁၄. တၢ်ဘျၢလၢတၢ်ပာ်လီၤလၢထးတဖဉ် တၢ်မ့ၢ်တလူၤပိာ်မၤထွဲ ဘဉ်တခီဒ်သ့ၣ်ပုၤသဲးတၢ်ဘျၢအိပ်အသိး တၢ်ကဟံးန့ၢ်အါအရူန့ၣ်လီၤ.
၁၅. ဆဉ်ဖိကီၢ်ဖိပျံၤကွီၤ, ကသံၣ်သ့ၣ်ဂံၢ်ဝဉ်ဖဲပျံၤကွီၤဒီးတၢ်လီၢ်အဂၤအဂၤလၢသ့ၣ်ပုၤဝဲၤကျိၤတြီယာ်အလီတဖဉ်တဘဉ်ဖဲးဘဉ်.
၁၆. တၢ်ကဘဉ်မၤမ့ၢ်ဝတ်အတိၤ(မိးတါးလမ်း)လီၤတၢ်လီၤဆဲး
၁၇. တၢ်တဘဉ်သ့ၣ်တၢ်မူတၢ်ဘျးအထူၣ်ဒ်အမ့ၢ်ညါဖီ, ပံၤအထူၣ်တဖဉ်လုၤတက့ၤဘဉ်. ကတီၢ်ယံာ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘျီ(န့ၣ်ရၣ်သီးန့ၣ်)တဖဉ်တၢ်တဟ့ၣ်အခွဲးဘဉ်.
၁၈. တၢ်ဖဲးခုးဖဲးသံၣ်လၢတၢ်ဖဲးအါလၢသ့ၣ်ပုၤပျံၤကွီၤအပူၤန့ၣ် တၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးထဲတနံၣ်အဂီၢ်လီၤ.

တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢလၢပှၤဟံးန့ၢ်လံာ်အုၣ်သးကဘၣ် လူၤပိာ်မၤထွဲတဖၣ်

- ၁ . ပှၤဒီးန့ၢ်ဘၣ်အခွဲးလၢကဖံးအိၣ်မၤအိၣ်ပတြီၣ်လၢသ့ၣ်ပှၤပျံၤကွီၤပူၤတဂၤလၢ
လၢကဘၣ်ဒိကန့ၣ်လူၤပိာ်မၤထွဲ ဒ်သ့ၣ်ပှၤပျံၤကွီၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢတဖၣ်
အမဲၣ်ညါ, ကဘၣ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤသ့ၣ်ပှၤဝဲၤကျိၤအတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤသ့ၣ်ပှၤအ
တၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ၂ . ပှၤဒီးန့ၢ်ဘၣ်အခွဲးလၢကဖံးအိၣ်မၤအိၣ်ပတြီၣ်လၢသ့ၣ်ပှၤပျံၤကွီၤပူၤတဂၤလၢ
လၢထံကီၢ်ပဒိၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤမ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်တမံၤဂၤတမံၤဂၤအဖီခိၣ်မ့ၢ်လီၤဘၣ်
က့ၤသၢပျၢတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးတၢ်ဖံးအိၣ်မၤအိၣ်ပတြီၣ်လၢသ့ၣ်ပှၤပျံၤကွီၤပူၤတဖၣ်က
ဘၣ်ပျဲန့ၢ်က့ၤဝဲလီၤ.
- ၃ . ဟီၣ်ခိၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးကဖံးအိၣ်မၤအိၣ်ပတြီၣ်လၢသ့ၣ်ပှၤပျံၤကွီၤပူၤတဘျီ
အံၤဆါလီၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, ပိာ်လီၤမ့ၢ်ဂ့ၤ(ပာ်လီၤဆိကဟံးလိၣ်န့ၢ်စ့အဂီၢ် -ပေါ်န့ၢ်ခြင်း)
မ့ၢ်ဂ့ၤ,ဟ့ၣ်တၢ်န့ၢ်သါမ့ၢ်ဂ့ၤဟ့ၣ်လီၤဆိတလဲဆူပှၤအဂ့ၤအကမ့ၢ်ဂ့ၤတသ့လ့တသ့
က့ၤဘၣ်.
- ၄ . ကဘၣ်ဖံးအိၣ်မၤအိၣ်ပတြီၣ်လၢသ့ၣ်ပှၤပျံၤကွီၤပူၤတဘျီအလီၤလၢတၢ်ပာ်ပနီၣ်န့ၢ်အီၤအလဲၤအထီအ
သိးလီၤ. လ့ၤတက့ၤမၤလဲၤထီၣ်ဝဲတန့ၢ်ဘၣ်.
- ၅ . ဒ်တၢ်ပာ်ပနီၣ်လံာ်အုၣ်သးအခိအသိးကဘၣ်ဟ့ၣ်ဝဲတဘျီယီလီၤ. မ့ၢ်တၢ်
သုတၤသၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိအတၢ်ဟးထီၣ်အဖီခိၣ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်ဝဲကိးန့ၢ်ဒဲးဒ်တၢ်
ပာ်ပနီၣ်တၢ်ခိတၢ်သွဲအိၣ်ပာ်အသိးလီၤ.
- ၆ . လံာ်အုၣ်သးအသးသမူတချုးလၢာ်(၂)လါအတီၢ်ပူၤကဘၣ်ဟဲပာ်ပျီဝဲဝဲ
ကဘၣ်ဆိတလဲက့ၤလံာ်အုၣ်သးအသိန့ၢ်လီၤ. တၢ်ဆိတလဲန့ၢ်က့ၤလံာ်အုၣ်
သးအသိအဂီၢ် ကဘၣ်ဟ့ၣ်လံာ်အုၣ်သးအခိစ့ပယီၤ(၅၀၀၀)ဘး
(ယဲၢ်ကထိကွဲး)ကိးဘျီဒဲးလီၤ.
- ၇ . လံာ်အုၣ်သးအံၤတၢ်ကဘၣ်ပၤယၢ်အီၤဂ့ၤဂ့ၤန့ၢ်လီၤ. မ့ၢ်ဟးဂီၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, လီၤမၢ်
မ့ၢ်ဂ့ၤ ကဘၣ်ပာ်ပျီထီၣ်က့ၤဝဲတဘျီယီ ယုာ်ဒီးအဂ့ၢ်အကျိၤ လီၤတၢ်လီၤဆဲးဝဲ
အလီၤအိၣ်လၢတၢ်ကဘၣ်ထုးထီၣ်ဟ့ၣ်လီၤက့ၤအီၤလံာ်အုၣ်သးအသိန့ၢ်လီၤ.

လံာ်ဘျးစဲတဖၣ်

လံာ်ဘျးစဲ (၁)

ကၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ပှၤတတၢ်သ့ၣ်ပှၤကရၢအဂီၢ်လံာ်ပတံ

လံာ်ပတံနီၣ်ဂံၢ်-----

၁. ပှၤတတၢ်သ့ၣ်ပှၤကရၢအမံၤ-----

၂. ပှၤတတၢ်သ့ၣ်ပှၤကရၢ (User Group)နီၣ်ဂံၢ်-----ဂၤ. ဟံၣ်ဖျၢၣ်လၢအဘၣ်ထွဲ-----ဖျၢၣ်

၃. ကရၢဟဲကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်(ဖုၣ်ကိၣ်)-----

၄. တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပှၤတတၢ်သ့ၣ်ပှၤအတၢ်ပညိၣ်ဒီးတၢ်ကဲဘျး

(၁)-----

(၂)-----

(၃)-----

(၄)-----

၅. ကဒုးအိၣ်ထီၣ်ပှၤတတၢ်သ့ၣ်ပှၤအဂီၢ်

က. -----ပျံၤကွီၤပူၤ/ပျံၤကွီၤချၢ-----ကရၢ
-----ကီၢ်ဆၣ်-----ကီၢ်ရၢၣ်

ခ. တၢ်မဲတၢ်မၤဒီးဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိအိၣ်ဟ်အကလုာ်-----

ဂ. ဟီၣ်ကဝီၤအဆၢ (၁) မုၢ်ထီၣ်-----

(၂) မုၢ်န့ၣ်-----

(၃) ကလံၤထံး-----

(၄) ကလံၤစိး-----

ဃ. အလံာ်အထီၣ်-----အ့ကၢ်

၆. တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢကရၢဟ်လီၤတဖၣ်

၇. ကပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤဒ်လဲၣ်ဒီး

ကနီၤလီၤသုၣ်တၢ်ကဲဘျးဒ်လဲၣ်-----

၈. ကရၢပၤဆၢကမံာ်တံာ်သ့ၣ်ထီၣ်ဆီလီၤသး -----

၉. စံာ်ပှၤသ့ၣ်ဖျးဝဲကျိၤအလံာ်ဆီၣ်ထွဲ(သ့ၣ်ပှၤဟီၣ်ကဝီၤချၢလၢတအိၣ်လၢသ့ၣ်ပှၤဝဲကျိၤပၤ
ဆၢအဖီလၢ

ကရၢပၤဆၢကမံာ်တံာ်တဖၣ်ဆဲးလီၤမံၤ (၁)-----

(၂)-----

(၃)-----

(၄)-----

ကရၢခိၣ်ဆဲးလီၤမံၤ-----

လံာ်ဘျးစဲ (၂)

သုဉ်ပုာ်ဝဲကျိၤ
ခုဉ်အဲဉ်ယုာ်-ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရၢ
လီၤခါဉ်သး

လံာ်နီဉ်ဂံၢ်လၢသး/သပ----/----
မုၢ်နံၤ----/----/----

တၢ်ပာ်ဂၢ်ပာ်ကျၢပုၤတၢ်သုဉ်ပုၤအလံာ်အုဉ်သး

လံာ်အုဉ်သးနီဉ်ဂံၢ်-----
ဒ်လံာ်ပတံနီဉ်ဂံၢ်-----အသိးဒ်သုဉ်ပုာ်ဝဲကျိၤပုၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါတဆိဘဉ်တဆိမၤထွဲဝံၤအ
သိး.လီၤခါဉ်သးသုဉ်ပုာ်ဝဲကျိၤထံဉ်ဝဲကကဲဘျး-----သဝီ ဟံဉ်နုာ်-----အဂီၢ်
အယံပုၤတၢ်သုဉ်ပုၤ-----အိဉ်-----ပျံးကွီၤပုၤ/ပျံးကွီၤချၢ-----ကရူၢ်
-----ကီၢ်ဆဉ်-----ကီၢ်ရုဉ်အလံာ်အထီအိဉ်-----အ့ကဉ် အဆၢ
အိဉ်မုၢ်ထီဉ်-----မုၢ်နုာ်-----ကလံးစိး-----ကလံးထံး
-----တဘျဉ်အံၤ, ဒ်တၢ်ပၤဆျၢရဲဉ်ကျဲတၢ်ဟံဖျါအသိးကပၤဆျၢရဲဉ်ကျဲအဂီၢ်စးထီဉ်-----နံဉ်
တုၤ-----နံဉ်-----အဂီၢ်တၢ်ဟ့ဉ်အခွဲးလံန့ဉ်လီၤ.

တၢ်သိဉ်တၢ်သီလၢကဘဉ်လုၤဟီၢ်မၤထွဲတဖဉ်

၁. သုဉ်ထီဉ်ဘျီထီဉ်တၢ်အသီလၢပုၤတၢ်သုဉ်ပုၤအပုၤတသုဘဉ်.
၂. ခုဉ်ဟီဉ်လၢတၢ်ထူးတၢ်တီၤတသုဘဉ်.
၃. ဆၢအိဉ်ကွံာ်ဒီးဟီၤလီၤအိဉ်တသုဘဉ်.
၄. တီထီဉ်စံဉ်အသီတသုဘဉ်.
၅. ဒုးအိဉ်ထီဉ်တၢ်တီၢ်ကျဲဖးဒိဉ်(ထံတမၢ်ကျဲမုၢ်ကျဲဘိတသုဘဉ်)
၆. သုဉ်တၢ်မူတၢ်ဘျီအထုဉ်အဘိ(ပံၤညါဖီ)လုၤတက့ၤတသုဘဉ်.
၇. တဘဉ်ပျဲဒုးအိဉ်ကဆိအဆဉ်လၢပုၤတၢ်သုဉ်ပုၤကဝီၤအပုၤဘဉ်.
၈. ကဟံဖျါတနံဉ်တဘျီတၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲပုၤတၢ်သုဉ်ပုၤတၢ်အိဉ်သး.
၉. ဒ်တၢ်ဟံလီၤတၢ်ပၤဆျၢရဲဉ်ကျဲတဖဉ်အသိးကဘဉ်မၤထွဲဝဲ.
၁၀. မုၢ်ခါပတံတၢ်သိဉ်တၢ်သီတဖဉ်တၢ်ကထုးကွံာ်ပုၤတၢ်သုဉ်ပုၤအမဲာ်ညါ
ဒ်အလီၤအိဉ်အသိးတၢ်ကဟံးအီၤဂ့ၢ်ဝီန့ဉ်လီၤ.

မုၢ်နံၤ----/----/---နံဉ်.လါ----- ()သီ

သုဉ်ပုာ်ဝဲကျိၤခိဉ်
ခုဉ်အဲဉ်ယုာ်-ကညီဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရၢ
လီၤခါဉ်သး

လံာ်ဘျးစဲ (၃)

သုဉ်ပှ်ဝဲကျိ
ခုဉ်အဲဉ်ယုဉ်-ကညီဒီကလုာ်စာဖျိဉ်ကရု
လီာ်ခါဉ်သး

လံာ်နီဉ်ဂံာ်လခသ/သပ----/-----
မုာ်နံ----/----/-----

တၢ်ရုလီုဒုးသုဉ်ညါ

ပှ်တဝဲသုဉ်ပှ်-----ပှ်ကွီုပု/ချု-----ကရု-----ကီာ်ဆဉ်
-----ကီာ်ရုဉ်အဆါအိဉ်မုာ်ထီဉ်-----မုာ်နုဉ်-----ကလံးစီး
-----ကလံးထံး-----အလဲာ်အထီအိဉ်
-----အကဉ်တဘျုးအံသုဉ်ပှ်ဝဲကျိဘဉ်မုဘဉ်ဒါတဖဉ်ဒ်အလီာ်အိဉ်အသိးမၤထွဲ
ဝံလံးဒီးသုဉ်ပှ်ဝဲကျိထံဉ်ဝဲ-----သဝီဟံဉ်ဇုဉ်-----ဇုဉ်အဂီာ်
ကကဲဘျုးဝဲ

- ၁. -----
- ၂. -----
- ၃. -----
- ၄. -----

တဖဉ်အလံးစးထီဉ်----/----/-----နံဉ်တု-----/-----/-----နံဉ်
-----ဒ်ကရုအနီာ်ကစၢ် တၢ်ဟ၊ ဆု၊ ရဲဉ်ကျဲအသိး ကဟ၊ ဆု၊ ရဲဉ်ကျဲအဂီာ် တၢ်
ဟ့ဉ်အါအခွဲးလံန့ဉ်လီု.

သုဉ်ပှ်ဝဲကျိခိဉ်
ခုဉ်အဲဉ်ယုဉ်-ကညီဒီကလုာ်စာဖျိဉ်ကရု
လီာ်ခါဉ်သး

လံာ်ဘျးစဲ (၄)

လံာ်ပတံလာတံာ်ဃုခွဲးလာတံာ်ကဖဲးခးအဂီၢ်

ပတံဟ်ပျိုထီၣ်ခွဲးအဲၣ်ယုၣ်-----ကီၢ်ဆၣ်/-----ကီၢ်ရၣ်သ့ၣ်ပှၢ်ဝဲကျိၣ်ခိၣ်အအိၣ်
ဒ်အဖိလၢ်အသိးလီၤ.

ယၤ စိး/နီၢ်-----အိၣ်-----ကရၢ်-----ကီၢ်ဆၣ်တကမ့ၢ်လၢအိၣ်အိတကူ
တလၢဘၣ်အယိအဲၣ်ဒီးဖဲးခးဖဲ-----ဟီၣ်ကဝိး-----သ့ၣ်ပှၢ်ပျံးကွီၤပူၤ/ချာ
အပူၤလီၤ.

ခးလၢကဖဲးခဲအံၤမ့ၢ်လၢခးအသိး/ခးလီၢ်လံၤအိၣ်()နံၣ်/ဒီးခးမၤကိးနံၣ်ဒီးခးပူၤယ
ကသုၣ်ဘု, ဘုခု, သဘုကလုာ်ကလုာ်, နံၣ်သိ/-----န့ၣ်လီၤ. အချံတခီကလီၤဝဲ
-----န့ၣ်လီၤ.

ယကဖဲးခးန့ၣ်အလဲၢ်အိၣ်ဝဲ-----ပျၢ်ဒီးအထီအိၣ်ဝဲ-----ပျၢ် ဒီးကအိၣ်
အ့ကၣ်()န့ၣ်လီၤ.

ခွဲးအဲၣ်ယုၣ်-----ကီၢ်ဆၣ်/ကီၢ်ရၣ်သ့ၣ်ပှၢ်ဝဲကျိၣ်ခိၣ်မ့ၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးတခီ
ယကလုာ်ပိာ်မၤထွဲသ့ၣ်ပှၢ်ဝဲကျိၣ်ဟ်လီၤတၢ်ဘျးတဖၣ်ဒီးယကမၤထွဲဒ်သ့ၣ်ပှၢ်ဝဲကျိၣ်တၢ်ရဲၣ်
တၢ်ကျိၣ်အိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.အယိဟ့ၣ်ဘၣ်အခွဲးလၢကဖဲးခးအဂီၢ်တက့ၢ်.

()
ပှၢ်လၢယုပတံထီၣ်တၢ်ကဖဲးခး

ပှၢ်ပတံကဖဲးခးအမံ-----သးနံၣ်-----ပၢ်မံ-----
အိၣ်ဆိးတၢ်လီၢ်-----သဝီ-----ကရၢ်-----ကီၢ်ဆၣ်
-----ကီၢ်ရၣ်အံၤမ့ၢ်ပှၢ်လၢအိၣ်တကူတလၢအယိလိၣ်ဘၣ်နီၢ်နီၢ်လၢကန့ၢ်လီၤ
ဖဲးအိၣ်ခးလၢသ့ၣ်ပှၢ်ပျံးကွီၤပူၤလၢကန့ၢ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.ကဖဲးအဂီၢ်အဝဲ
အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်ဝဲ

၁. ဒ်သ့ၣ်ပှၢ်ဝဲကျိၣ်ဟ်လီၤတၢ်ဘျးဒီးတၢ်မၤကျဲအသိးကလုာ်ပိာ်ထွဲမၤထွဲဝဲ.
၂. ဒ်သ့ၣ်ပှၢ်ဝဲကျိၣ်ဟ်ပနီၣ်န့ၢ်အီၤတၢ်လီၢ်အသိးကဖဲးအိၣ်ဝဲ.
၃. ဒ်သ့ၣ်ပှၢ်ဝဲကျိၣ်ဟ်ပနီၣ်န့ၢ်အီၤတၢ်ခိတၢ်သွဲကမၤထွဲဝဲတုၤလီၤတီၤလီၤ.
၄. ကမၤထွဲဝဲဒ်တဖၣ်ခးဖဲးသံၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်အိၣ်အသိးအၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်ဝဲအယိယအိၣ်
ထွဲက့ၤအတၢ်ပတံထီၣ်လၢသ့ၣ်ပှၢ်ဝဲကျိၣ်ဘၣ်မူဘၣ်ဒါကဟ့ၣ်အခွဲးအဂီၢ်လီၤ.

-----ကရၢ်ခိၣ်
-----ကရၢ်

လံာ်ဘျးစဲ (၅)

သုဉ်ပှ်ဝဲကျိး
ကညိဒီကလုာ်စာဖျိာ်ကရ၊
-----ကီာ်ရုဉ်

တၢ်ဖဲးဒုးအလံာ်အုဉ်သး

၁. လံာ်အုဉ်သးနီဉ်ဂံာ်-----
၂. ဒုးကစၢ်အမံး-----
၃. သးနီဉ်(-----)နီဉ်
၄. အိဉ်တၢ်လီာ်-----သဝီ-----ကရုာ်
-----ကီာ်ဆဉ်-----ကီာ်ရုဉ်
၅. ကဖဲးဒုးတၢ်လီာ်-----ဟီဉ်ကဝီ-----သုဉ်ပှ်ပျံးကျိးပျံး/ အချာ
၆. ကဖဲးဒုးအလံာ်အထီ(-----)အ့ကဉ်
၇. ကသုဉ်တၢ်မုာ်တၢ်ဘိကလုာ်-----
၈. ကလီာ်အချံဆဲးအါ-----
၉. တၢ်ကစးထီဉ်ဖဲးအဆၢကတီာ်-----
၁၀. တၢ်ကဖဲးဝံးအဆၢကတီာ်-----
၁၁. တၢ်ကဒွဲဉ်ဒုးအဆၢကတီာ်-----
၁၂. ထုးထီဉ်ဟ့ဉ်လံာ်အုဉ်သးမုာ်နံး---/---/-----
၁၃. လံာ်အုဉ်သးလၢာ်ကွံာ်မုာ်နံး---/---/-----
၁၄. လံာ်အုဉ်သးအခိစ့ပယီ(၅၀၀)ကွး

ဝဲကျိးခိဉ်
သုဉ်ပှ်ဝဲကျိး
-----ကီာ်ဆဉ်
ဟ့ဉ်လံာ်အုဉ်သး

ဝဲကျိးခိဉ်
သုဉ်ပှ်ဝဲကျိး
ဒုဉ်အဲဉ်ယုဉ်-----ကီာ်ရုဉ်

လံာ်ဘျးစဲ (၆)

သုဉ်ပုာ်ဝဲကျိး
ကညီဒီကလုာ်စာဖှိဉ်ကရုာ်
-----ကီာ်ရုဉ်

တၢ်ဟ့ဉ်အခွဲးလၢတၢ်ဖဲးအိဉ်မၤအိဉ်ပတြီာ်လၢသုဉ်ပုာ်ပျံးကွီာ်ပူာ်

မုာ်နံး-----

ကတြုာ်နီဉ်ဂံာ်-----နီဉ်ဂံာ်ရုဉ်-----

၁. ပုၤမၤအိဉ်တၢ်အမံၤ-----သးနီဉ်-----ပာ်မံၤ-----

၂. အိဉ်ဆိးလီာ်-----သဝီ-----ကရုာ်
-----ကီာ်ဆဉ်-----ကီာ်ရုဉ်

၃. ဖဲးအိဉ်မၤအိဉ်တၢ်အလီာ်-----ပျံးကွီာ်
-----ကရုာ်-----ကီာ်ဆဉ်-----ကီာ်ရုဉ်

၄. ဟီဉ်ခိဉ်အလဲာ်အထီ-----အူကၢဉ်

၅. အိဉ်သုဉ်လီၤသးတၢ်လီာ်အဆၢ (၁)မုာ်ထီဉ်-----
(၂)မုာ်နုဉ်-----
(၃)ကလံးစိး-----
(၄)ကလံးထံး-----

၆. တၢ်ထုးထီဉ်ဟ့ဉ်လံာ်အုဉ်သးမုာ်နံး-----/-----/-----

၇. လံာ်အုဉ်သးမုာ်နံးလၢဉ်-----/-----/-----

၈. လံာ်အုဉ်သးခံနီဉ်အခါ(၁၀,၀၀၀)ကွဲး

၉. ပုၤဟ့ဉ်လံာ်အုဉ်သး -----

ပုၤမံၤဖျါလၢထးတဂၤအံၤ, ဘဉ်တၢ်ဟ့ဉ်အိးအခွဲးလၢကီာ်ရုဉ်သုဉ်ပုာ်ဝဲကျိးခိဉ်ဒ်
လီာ်ခၢဉ်သးသုဉ်ပုာ်ဝဲကျိးခိဉ်ဟ့ဉ်စိဟ့ဉ်ကမိၤအိးအသိးကဖဲးအိဉ်မၤအိဉ်ပတြီာ်လၢသုဉ်ပုာ်
ပျံးကွီာ်ပူာ်န့ဉ်လီၤ.

ပုၤထုးထီဉ်ဟ့ဉ်လံာ်အုဉ်သး

သုဉ်ပုာ်ဝဲကျိးခိဉ်
ကညီဒီကလုာ်စာဖှိဉ်ကရုာ်
-----ကီာ်ရုဉ်

